

FARSKÝ LIST

15.december – 21.december 2025, číslo 627

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Uskutočňujúc prisľúb spásy, Boh sa stretáva so slobodou človeka

(biblická viera)

Kerygma – to je ohlasovanie, v ktorom je obsiahnuté základné tajomstvo kresťanstva. To je to, čo bolo predmetom ohlasovania Petra v deň Turíc. To je to, čo ohlasoval sv. Pavol, keď putoval z miesta na miesto, s čím prichádzal k pohanom vo svojich rečiach a v čom spočívala moc. Ovocím tejto kerygmy bolo cirkevné spoločenstvo.

Keď Pavol prišiel do Antiochie v Pizídii, nebolo tam žiadne spoločenstvo. Keď ale odchádzal, spoločenstvo už začalo existovať. Je to prvé spoločenstvo, kresťanská farnosť. A to sa uskutočnilo sa to vďaka moci kerygmy.

Čo také ohlasoval, že – ako hovoria skutky apoštolov – boli rozrušení? Prečo slová Petra vyvolali v nich pocit žiaľu, prečo sa začali pýtať na to, ako majú ďalej postupovať, čo vlastne robiť? A odpoveď – staňte sa kresťanmi. Čo im apoštoli hovorili?

Apoštoli ukazovali kríž Krista, jeho zmŕtvychvstanie a hovorili o Duchu Svätom. Kríž Krista predstavili v jeho funkcii súdiacej svet. Tento zabitý človek, to je dielo vášho života. To vy ste ho zabili! Poslucháči sa pri tom nezastavili, ale prosili, aby im Pavol o tom hovoril viac, preto tieto stretnutia trvali hodiny.

Čím je hriech? Nie je ničím dobrým. Je tragédiou pre tvoju existenciu, ničí tvoj život, zabíja všetko živé, ničí šťastie. Sám sa pozri: ak si „taký“, ani ty ani tvoja žena nie ste šťastní. Ona tiež dodáva svoje hriechy a konzekventne nastane v dome peklo. Z toho pramení utrpenie človeka. Bohu nebol

ľahostajný tento stav a poslal odpoveď v Kristovi. Chcel nám najprv ukázať, že sme hriešnikmi. Videl, že ľudia sú zaslepení, nemajú vedomie hriechu, ospravedlňujú sa tým, že vidia vinu vždy v iných a nikdy nie v sebe.

V osobe Krista nám Boh ukázal, že sme hriešnikmi. Kríž ukazuje, že hriechom zabíjame seba i iných. Niektorí povedia: Môj Bože, veci sa majú tak, že aj ja som vinný za tú smrť, aj ja som ho ukrižoval.

Je to dôležité pre toho, kto namieta: Ja nemám nič spoločné s tou smrťou! Spokojne, rukami bezbožných, si aj Ty toho človeka ukrižoval. Židia boli tí, ktorí to urobili akoby z tvojho mandátu. Určite mali v srdci tú istú prázdnotu čo ty – nespoznali Boha, ktorý vstúpil do ich radov. Uvedomenie si hriechov ľudstva sa najlepšie uskutočňuje v tvári kríža. Sv. Pavol hovorí, že Boh Krista urobil hriechom: „Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou“ (pozri 2Kor 5,21). To znamená, že na ňom sa nahromadil hriech celého ľudstva. Na neho sa zvalilo celé zlo a na ňom sa zastavilo. Pozrime sa, či sa čosi iné deje s nami. Ak na teba padá zlo zo strany iných, vždy ho striasaš na slabšieho. Malé porovnanie: Muža v úrade postihlo nešťastie, nebol ocenený, atď. Domov sa vracia ako búrkový mrak. Žena v najlepšej nálade práve kvôli nemu poupratovala celý byt. Jej milujúce srdce čaká odmenu v podobe pochvaly, uznania. Muž si to vôbec nevšimá a so špinavými topánkami vstupuje do bytu a zrazu vyvoláva napätie. Predmetom nespokojnosti sa stáva všetko. Medzi iným aj to, že obed nie je načas, atď. Zlo, ktoré okúsil,

prenáša na iných, na slabších. Žena je tým všetkým očividne podráždená a aj ona upadá do rozpakov. Prichádza dieťa zo školy, prináša nové problémy. A teraz sa už začína skutočné peklo...

Teraz prichádza dobrá správa: Boh tohto Ježiša vzkriesil z mŕtvych. Ak Ježiš umiera za naše hriechy, ak oni ho pribili na kríž, ak oni sú vypísaní na jeho tele a ak toho Ježiša, ktorý je hriechom, prekliatím, Boh vzkriesil z mŕtvych k novému životu, to znamená, že pre celé ľudstvo je vyhlásený oslobodzujúci výrok, výrok amnestie a odpustenia. Pán Boh na ten hriech už nepamätá, odpúšťa nám a dáva Ježišovi nový, zmŕtvychvstalý život a plnosť Ducha Svätého. Následne sv. Peter ohlasuje: v tvári tohto faktu vám ohlasujeme odpustenie vašich hriechov. Ježiš svoj život odkázal hriešnemu ľudstvu, aby mu dal týmto spôsobom nový život. Dnes sa tento Ježiš, ktorý je tu ohlasovaný, ktorého ti zvestujeme, obracia k tebe.

On ti môže dať svoj život. Môže to urobiť tak, ako to urobil s apoštolmi v deň zoslania Ducha Svätého. Posiela do tvojho srdca Ducha Svätého, ktorý tam uskutočňuje veľké veci, lebo ničí strach zo smrti, zaštepuje ti víťazstvo nad hriechom a naplňa nádejou, ktorá vyviera z Boha. Vzbudzuje v tvojom srdci odvahu osloviť Boha zvolaním: „Abba – Otče!“ Ľudia, ktorým bola apoštolmi ohlásená kerygma sa pýtali: čo máme robiť, ak sa veci majú tak?

Obráťte sa, uverte tomuto slovu, stavajte na Ježišovi Kristovi, oprite sa o neho a uvidíte, že jeho pôsobenie vás začne premieňať a vtedy sa váš život stane cestou, na ktorej zmŕtvychvstalý Ježiš začne získavať čoraz nové vrstvy človeka a premení nás na kresťanov.

Deje sa tak prostredníctvom kríža, zmŕtvychvstania a pôsobenia Ducha Svätého,

ktorý formuje naše srdcia a pôsobí v nich podľa zámeru Otca.

Odvolaваме sa na Abraháma, ktorý je pre nás modelom viery. Aby Boh povedal v čom spočíva viera, namiesto teoretických formulácií použil konkrétnu biblickú postavu. Ňou je Abrahám. Pozrime sa, ako u neho funguje viera, pretože ona musí byť i v nás, ak chceme vstúpiť do poriadku kresťanskej spoločnosti.

Abrahám uveril slovu – vyšiel na cestu. Určite mal chvíle pochybnosti, keď napr. prosil o znamenie, keď sám začal špekulovať.

Aj naša viera je proces, je rozvoj. V biblickom jazyku sa cesta – viera musí rozvíjať, očisťovať, dozrievať. V prvých storočiach kresťanstva dozrievala v rámci štvorročného katechumenátu, ktorého završením bola sviatosť krstu.

Iným obrazom toho istého problému je Izrael na púšti, ktorý pochyboval, búril sa.

Pre prvých kresťanov, ktorí skutočne prešli týmito hodnotami, bol hriech psychologicky veľmi ťažký. Do toho stupňa, cirkev počas dlhého času – v podstate veci až do momentu prvých väčších apostázií v druhej polovici druhého storočia – nemala jasné vo veci, že má zvláštnu sviatosť zmierenia.

Vlastné odpustenie hriechov videla iba v krste. Pretože už vo sv. krste bolo plné zaangažovanie odovzdania svojho života k dispozícii Bohu. Zároveň je dosvedčené, že Pán Boh potrebuje partnerov, skutočne slobodné osoby a že krst nám voľnosť absolútne neberie; ešte ju vyostreje.

Kresťanská svätosť nespočíva na tréningu, nie je to psychologické oddialenie sa, odvyknutie si od hriechu, ale chodenie v slabosti, krehkosti a vedomia toho, že nakoľko sa držím Pána Boha, nič zlé sa mi nestane. A ak opustím jeho náruč, môžem očakávať všetko, môžem upadnúť do nových hriechov. Preto

veľkí svätci potvrdzovali, že stačí, aby sa človek vytrhol z Božej ruky a pôjde spať s prostitútkou.

Aké by to bolo ťažké, dozvedáme sa z Listu Hebrejom: Veď nie je možné, aby tí, čo už raz boli osvietení a okúsili nebeský dar, tí, čo sa stali účastníkmi Ducha Svätého, zakúsili dobré Božie Slovo a sily budúceho veku a potom odpadli, aby sa znova obnovili pokáním, pretože v sebe znova križujú Božieho Syna a vystavujú ho na posmech (Hebr 6,4-6).

My vieme, že to je možné. Tu je to napísané s ohľadom na mocný zážitok, akým má byť krst. Tak mocným, že zhrešiť, to bolo niečo ukrutné, strašné. Preto nebolo možné vrátiť sa k dáv nemu hriechu.

Zároveň nám krst neberie možnosť hrešiť.

Možnosť tu vždy je, pretože sme vždy v období skúšky. Preto sv. Pavol neskoršie povie, že tento antagonizmus medzi telom a duchom ostáva aj v pokrstenom. Udalosť krstu hovorí, že môžeš byť víťazom, ale iba vtedy, ak sa držíš Pána Boha, pretože máš nový princíp, ktorý ťa uisťuje a garantuje víťazstvo.

Je zaujímavé sledovať svätých. Vtedy je možné pochopiť, aké zákony rodí kresťanstvo. Keď čítame životy svätých, vidíme, ako vzrastali vo svätosti a zároveň sa čoraz viac báli hriechu. Čoraz častejšie volali k Bohu: „Zachráň ma od hriechu!“. Neboli si istí sebou, lebo Pán Boh im dal mocné svetlo poznania toho, čím sú a čím by boli bez Boha. Má to nemalý význam aj pre nás.

Niečo iné je ohlasovanie a niečo iné je vysvetľovanie. Môžeme podať nejaké informácie, obsah náuky, a to nie je to isté, čo ohlasovanie kerygmy, pretože s ohlasovaním kerygmy je zviazané prisľúbenie: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (pozri Mt 28,20). Tieto slová sa vzťahujú na

evanjelizujúcu cirkev, aby ohlasovala Evanjelium a nie nejaké hlúposti a nezmysly.

Vidíme, že táto moc existuje, že ľudia počúvajú, že sa deje to, čo hovorí podobenstvo o rozsievачovi, že sú štyri skupiny ľudí, že nič sa nedeje automaticky. Jedni nerozumejú a hovoria, že tára, druhí prijímajú slovo s radosťou, ale prichádza skúška a odpadávajú, tretia skupina sa istý čas drží dobre, roky ubiehajú, prichádza trápenie a odpadávajú, iba štvrtá skupina prináša ovocie.

Pán Ježiš nám to predpovedal, dopredu nás na to upozornil. Nečudujte sa, to sa nedeje automaticky. Úroda Božia nebude veľká. Veľa zrna vyjde na zmar. Dôležité je, aby v tom, čo ohlasujeme bol prítomný Kristus. Ak to robíme sami, zhora sme odsúdení na neúspech.

Sv. Ján mal nepochybne na mysli tiež tú pravdu, keď zachytil fakt uzdravenia chorého, ktorému Ježiš – aby si uvedomil, že je slepý – potiera oči blatom. Narodil sa vo svete temna, kde niet farieb. Nebol v stave závidieť tým, čo vidia. Pre neho je svet taký, ako si ho osvojil – svet temna a to je pre neho jediný svet. Práve preto, aby mu bolo nepríjemne, Ježiš dáva na jeho oči blato (to ho svrbí), potom mu prikazuje, aby sa umyl v rybníku. Cesta k rybníku a umytie sa je symbolom krstu. Je to krstná perykopa, v ktorej je krst predstavený ako obmytie, očistenie človeka. Tak ako v prípade slepého od narodenia, aj dnes treba použiť blato, aby sa ľudia uvedomili a porozumeli, že Pán Boh začína pôsobiť v ich životoch. Ježiš povedal, že zloději a prostitútky vás predídu na ceste do nebeského kráľovstva, pretože stoja na tom mieste, kde sa ich môže dotknúť Božia milosť. Ak ťa Pán Boh hľadá v „tvojom dome“, v tvojej skutočnosti a ty namiesto toho, aby si ju prijal a uvedomil, sedíš na „planých

figovníkoch“ tvojich veľkých predstáv o sebe; ak ťa Pán Boh hľadá v tvojom živote a teba tam niet, pretože sa pohybuješ vo sfére ilúzií, v dobrej mienke o sebe samom – vtedy ťa musí Pán Boh uviesť do pravdy a ukázať ti tvoju biedu a úbohosť. Toto odhalenie pravdy je zároveň pozvaním k obráteniu a zjavením nekonečnej milosrdnej lásky Boha.

Viera a náboženkosť. Mnohí súčasní ľudia prežívajú kresťanstvo, ako keby to bolo len nejaké náboženstvo, pričom ono je čímisi oveľa viac. Viera vstrebáva do seba, asimiluje to, čo je v náboženstve skutočne cenné, čo pochádza od Boha. Viera je niečo nekonečne väčšie než náboženstvo. Historická náboženkosť nie je to isté, čo prirodzená náboženkosť.

	Čičava	Komárany	Merník
Po	<i>Svätý mučeník Eleuterios</i>		
15.12.	8.30 + <i>Helena Jacková</i>	16.00 <i>spoveď</i> 16.30 + <i>Pavol (r.Boháčová)</i> + <i>panychýda</i>	
Ut	<i>Svätý prorok Aggeus</i>		
16.12.	16.00 <i>spoveď</i> 16.30 + <i>Anna (r.Ragancíková)</i>		
St	<i>Svätý prorok Daniel</i>		
17.12.	16.00 <i>spoveď</i> 16.30 + <i>Mária (r.Janočková)</i>		
Št	<i>Svätý mučeník Sebastián a jeho spoločníci</i>		
18.12.	16.30 + <i>Jozef, Alžbeta, Andrej (r.Begalová)</i>	18.00 + <i>Jozef, Pavol, Božena (r.Marcinčinová)</i> + <i>panychýda</i>	
Pi	<i>Svätý mučeník Bonifác</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
19.12.	16.00 <i>spoveď</i> 16.30 + <i>Júlia, Jozef, Ján (r.Antušová)</i>		
So	<i>Predprazdenstvo Narodenia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista</i>		
20.12.	9.45 <i>Sviatosť zmierenia pred sviatkami</i> 9.45 <i>Liturgia +Marta, Andrej (r.Tkáčová)</i>	9.00 <i>Sviatosť zmierenia pred sviatkami</i>	10.30 <i>Sviatosť zmierenia pred sviatkami</i>
Ne	<i>Nedeľa svätých Otcov</i> <i>Svätá mučenica Juliána</i>		
21.12.	9.15 * <i>za farnosť</i>	11.00	7.30

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete